

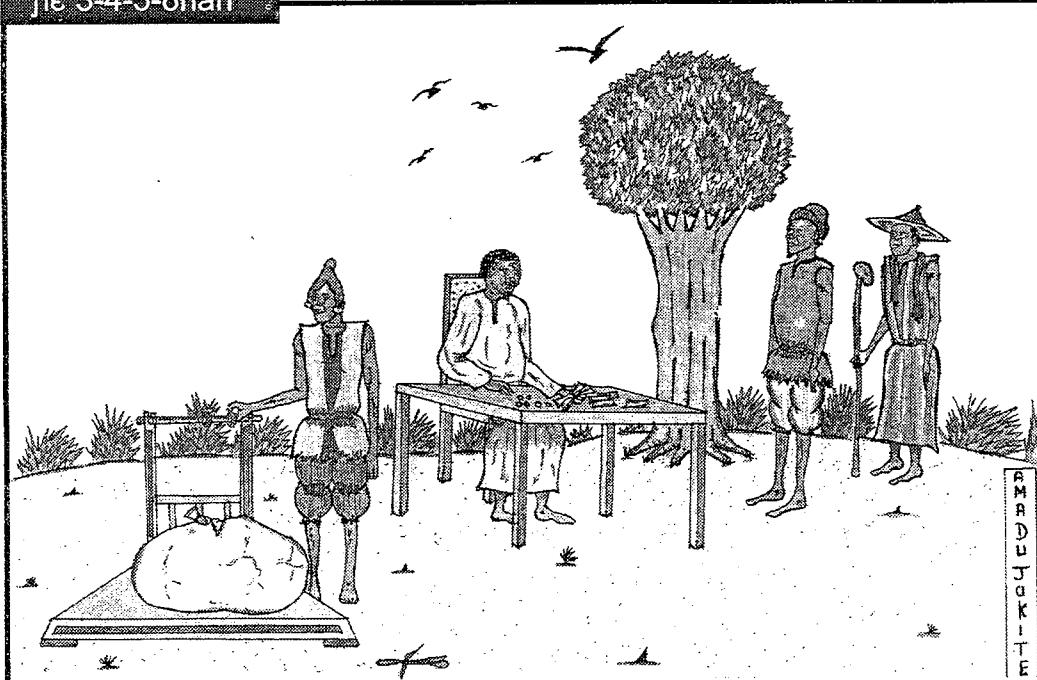
# Je kabara



**SNV**  
Connecting People's Capacities

Cikela ceman n'a musoman kunnafonisèben  
a bë bë kalo o kalo  
Jamana baarada la BP : 2043 Bamako (Mali)

ne 3-4-5-8nan

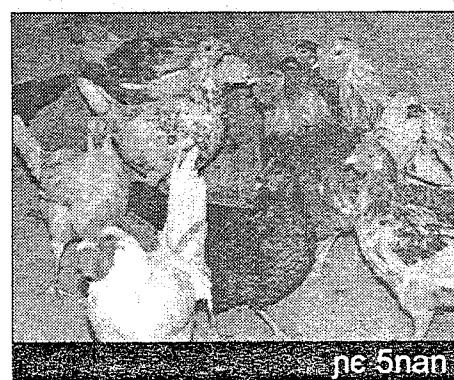


Nsirin ne 12nan

Filakoro  
ka maana

ne 10nan

Kunnafonidilaw  
ka lajeba "giripu  
awiyeri" kan



ne 5nan

Jore ye bana ye  
min ju bë jogo la

ne 8nan

## Dantigélikan

ijnesosigi temesira ka ca. Nka, a caya n'a taabolo bëe, a sinsinnen don a latemebaga kewale de kan. O bë makodonnyerela de kofa. Dijne kònè, mëgë bë ko o ko la, n'i y'i sebe don o ma, i bë nafa sòrø a la. Nka, mëgë mana i sen don ko o ko la ten, i b'o ke ten, awa, i bë bë o la ten de fana ! O kanma, ko si nafantan, te barisa ko keta bëe bë laban a kebaga galabu taabolo de kan. I kera cikela ye wo, i kera finfinbëla ye wo, i kera bagan-marala ye wo, i kera ko were kebaga ye wo, i k'i je teme tòw ka ketaw kan, k'i banban i ka keta kan. O de b'a to o b'i nafa, ani ka sigi njögöñw ni dijne mëgë werew bë i nunma. O b'i n'a fô : "bulonda furanni". Ni bëe solila k'a ka bulonda furan, sigida bëe bë je. Nka, ni tòw y'u ka bulonda furanbali to, e n'i ka du k'aw ta furan, hali ni sigida bëe ma senuya, e koni ka bulonda bë jeya. O nafantan te, barisa a bë sigida mëgë tòw ne bë i fe, k'u bila i ta njögën keli la. O ye bëe bôlen ye e nunma dëre. Makodon-maa-werela ka jni, nka makodonnyerela de njögën te, barisa o bë tòw de mako don e la bëe ka here kanma. An bë ko o ko la, an k'o sebe ke ka sòrø an m'an mako don an tögolakaw lakahibagaw la. N'o kera an ka ko keta bëe bë ke monebennakow ye !

Tumani Yalam Sidibe

"Kalan bë mëgë sòn hakili la, kunnaffoni bë mëgë bë kunpan na" Yoro Ulen Sidibe

# Kuma folen kɔrɔ



**Hamidu Konate**

**K**uma folen kɔrɔ lakaliko kura te dalamaga gansan ye, barisa a be barika de don fɔta kɔrɔ la. An be san 2007 kalo filanan na nin ye, n'o ye feburuyekalo ye. Nka, n be n sinsin min kan, o de ye ko an be kafiliw san de la nin ye an ka jamana kɔnɔ : peresidan sugandi kalafili ani depite sugandi kalafili. Olu bɛe yan ka yerekow ye, barisa u be tali k'an ka dijenatige jekun minebagaw de ko la, san duuru nata kunti-lenna kɔnɔ : (fo ka se san 2012 ma). Kalafili dun ye gundoko de ye. O kanma, i penaməgə sugandi bonnin kɔnɔ, i kelen ni Ala de be yen. Mun kanma i be janfa siri i yere ma ni məgə sugandiseben bilali ye wagandenin kɔnɔ, min t'i nikanməgə ye ? O man kan. O kanma, ni bɛe y'i ka keta ke, dijenatige be diya dere, barisa an ka məgə-neməgəw bɛe na ke an ka nafa-məgəw ye.

San 2007 te kalafiliw danma san ye, an ka cikelaw labensan bərebəre fana don, kerengrennenya la, an ka koɔrisene tigila cikelaw. Ni kow taara u taasira fe, an be se k'a fɔ ko san laban bərebəre don min bən ni CMDT bilali ce kenyereye ka bolo kan, o min bolodalen don ka bila san 2008 ɔkutəbə rukalo kan. San 2007 ka kan ka ke an ka cikelaw ka

jeretonbaw sinsinni san ye. N kan be AW ; koperatifuw ani benkolatən tɔw bɛe de ma. Dijɛ ko bɛe nəgɔya n'a gelya taabolo be bɔ a tigilamaaw labəncogo de la k'a ko kunben. O kanma, n b'a fɔ ko ni koɔrisenew ye kenyereye tigilamaaw kunben ben ni baara keko numan kadara kɔnɔ Mali koɔrisene be to sen na, awa, a be a senebagaw n'a tigilamaaw bɛe nafa sanga ni waati bɛe.

San 2007 kumbora sawura noɔrəma kan fana dere ! San seliba fila ka ben nɔgɔn ma don n'a duguje : seliba don, n'o ye « hizi » don ye, ani zanwuyekalo tile fɔlɔ don, n'o ye naansara san don fɔlɔ ye. Olu ka ben nɔgɔn ma don n'a duguje, o ye Alataanuko ye, barisa o nɔgɔn caman te ke adamaden bɛe pen a si kɔnɔ ! An ka Ala fo k'a walenumdon, k'a deli a ka san 2007 k'an bɛe ka hakilisigi san ye. Nkan k'a dən kɔni ko dijenatige in kɔnɔ, maa te ke fosi ye i yere ko !

An k'an banban an ka ketaw keko numan kan, o de b'a to san 2007 be k'an nafasan ye. Ala ka san 2007 diya an si la, k'a diya an ka adamadenya la. Ala k'a k'an ka san ye ! Ala k'a ke an ka jamana ka san ye.

**Hamidu Konate  
Jamana baarada nəmaa**

# Yebalifɔ

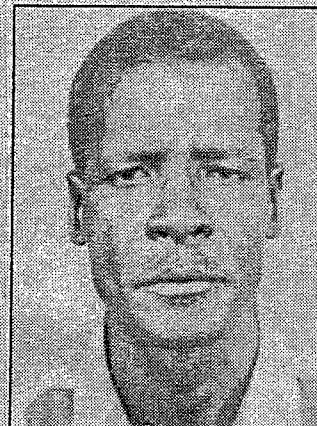
Ko min ma ke  
Kuma te ka sinsin  
Kene kan ani sənəmən na,  
O de be ta  
Ko nɔrɔ nen jugu la  
Ka sinsinfenw wahiba !  
Maa min b'a ke,  
O te danbetigi ye ;  
Awa a be fɔ min kɔ kan,  
A b'ɔ de sankorɔta,  
Barisa  
Məgə bɛe ka fisə,  
Danbe ni hərɔnyə la,  
N'i kəkuma fəbaga jugu ye.  
Yebalifɔ  
te dijɛ sigi tjinəbaga ye wa :  
ka tige i yere la,  
k'i banban  
wali noɔrɔ dugali kan,  
ka sərɔ  
o de b'i to a jukɔrɔ ka t'a fe !  
yebalifɔ ;  
kəbalikɛ ;  
Menbali-lakali  
O bɛe ye hərən kolon  
de jamu tigitigiw ye.  
o kanma,  
A te fasira kan,  
A te basira kan  
Nk'a be danbentansira de kan.  
An kana ke ye balifɔw ye !

Tumani Yalam Sidibe

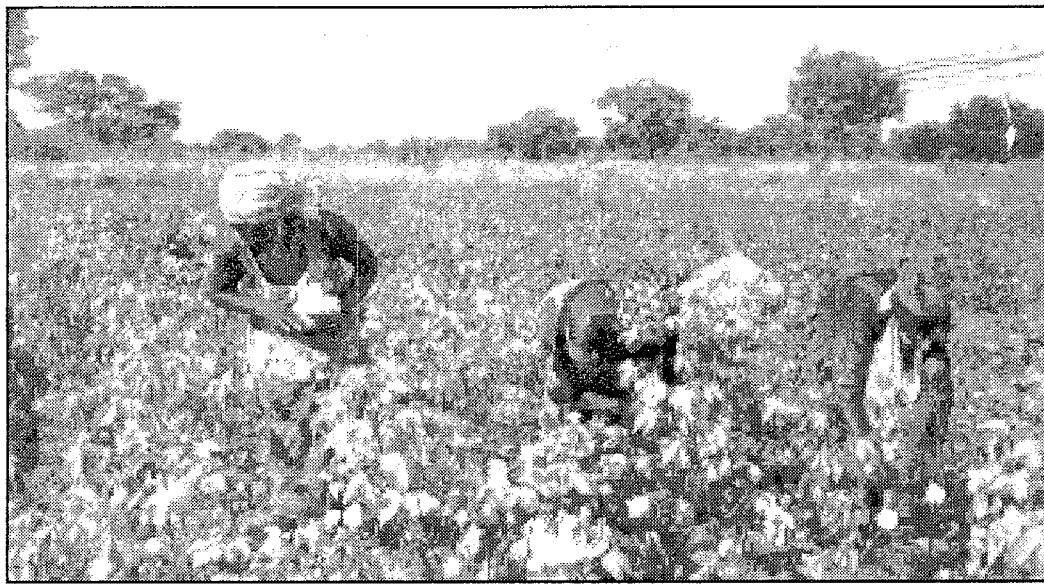
# Hakilisənəkənɛ

Koro danbe te ko were la, « a te boli muso je » kɔ.  
Ni koro bolito yera muso je dun ko tasuma b'ɔ bolo ale majenini kanma, o te koro ye belen dere, koro sawura de b'a la. Bee n'a tɔgɔ don dijɛ kɔnɔ. N'i m'o tɔgɔ lamine, o ye lajaba ye !

Tumani Yalam Sidibe



# Mali kɔɔribaaṛa taabolo bɛ labenku juman bolo kan



*Ka da kɔɔribaaṛa taabolo ka banban kan, kɔɔrisene donna Mali cikela fanba joglo la.*

Ni məgə min ko adamadenw ka sannayelenfenba an'u ka adamadenya yere sindifenba də, Mali kənə yan, siga tə la, i da bə se kɔɔri ma, ka masərə Maliden məgə miliyon kelen ni kə de ka dijenatige banbannen don a cike n'a nafadaw kan. Awa, Mali kənə yan, kɔɔrisene temesira, n'a n k'o ma ko kɔɔribaaṛa taabolo ni jetaabaara caman were fana bə waleya o kadara kənə kɔɔrisene dafə sigida kənəməgəw ka dijenatige lafiñeda yelenni kadara kənə : sumansene, dunkafa sabatili kanma ; nakəbaara, sigida kənəməgəw ka dunfenyelema n'u ka nafoloasərə kanma ; baarakalan ni balikunkalan cew ni musow bee ye, baaraketaw ni adamdenya taabolo sabatili kanma ; baganlatulo ; sirabadilan ; dugu ka sannifeere jekulu sigili sen kan...

Nin baara teremelenw ni kalan kofəlenw n'u jəgənna caman were de bə waleya CMDT maraw kənə cikəlaw kanma, walasa ka kɔɔrisene galabu don u la.

N'a n ye jatemine ke, an bə taa a ye ko ka bi san 2000 fo ka se bi ma, o kɔɔribaaṛa taabolo de bilali kenyereye ka bolo kan, o kuma de bə senna.

Nka, yali laben bə senna fana kɔɔribaaṛa taabolo maraw kənə, min b'a to hali ni a ko ma ne bilali kə kenyereye ka bolo kan, Mali kɔɔrisene kənə dabila, awa kɔɔrisenenaw fana kana bali u ka baara tənə na wa ? O ye jininkali gələn ye an tun te se ka min jaabi sərə ka sərə an ma nejini ke yelema donnennw la baaraw taabolo kənə CMDT maraw kənə. O kanma, an ka kunnafonijini y'a n lase CMDT ne'maayaso la Bamako, ani CMDT mara də kənə, n'o ye Kucala ye. An y'o sugandi, ka d'a kan mara bee kənə laben ja bə sərə mara kelen kənə laben taabolo fe, ka d'a kan fana, ni maa min ko kɔɔrisene Mali kənə, i ka misali jənjən dəw bə ta Kucala kan fana.

A te fə Kucala de ma ka bi waati bee ko Mali sanuje cikəmara wa?

CMDT ne'maaba Usumani Amiñən Gindo ka yamaruya de kənə an ni CMDT kalanfaba Tata Jire, a ni Adama Trawele masalara, ka fara senefenw taabolo jədən tililamaa kan, n'o ye Abudulayi Trawele ye.

## Kucala cikəmara

Ka bə Bamako ka don Kucala

dugu kənə, o ye kilometere 425 taa-mako ye : Bamako ; Fana ; Segu ; Bla ; Npəsoba ; ka don Kucala.

Awa, hali ni Kucala ye mijanka-dugu lakodənnən ye, i k'a dən bamanaw, ni fulaw ani marakaw fana b'a sigi diya kənə dəre !

Fen min ye iziniko ye, kɔɔri wu-rusi iziniw bə yen fo naani, ka fara Huicoma kan, n'o ye tuludilanyərə ye... Senefenw siratege la, o ye Alataanuko ye dəre, ka masərə, ka fara kɔɔrisene dawulatigiya kan, Kucala cikəmara cikəlaw bə keninge ; saŋə ; kaba ; fini ani sə sene kosebe fana. O de kanma an ka jamana kənə dunkafa taabolo jateminebagaw ye jədaba di « Mijankala » ma, i n'a fə u y'a di CMDT cikəmara təw ma cogo min. Ka d'a kan, CMDT cikəmara wəərə kelen kelen bee ye sene jətaa misali tayorəw ye an ka jamana kənə yan, kuma te kɔɔrisene ma !

## Kucala CMDT cikəmara labencogo

Walasa ka cikəlaw sabati senyerekərə kənə, kow labilalen kə kenyereye ka bolo kan, san 2008, Kucala CMDT ye labenbolo kuraw ta minnu ye yelema don baarra taabolo la cikəmara in kənə. An ka jininkaliw taabolo y'a jira an na, ko yelema donna Kucala cikəmara kənə cogo min, o yelema kelenw de donna mara təw kənə : hali ni hakew te jəgən bə mara bee kənə, kow welecogo kəni ye kelen ye Sikaso ; Kucala ; San ; Fana ; Buguni fo Kita.

## Cikəmaraw kənə tilacogo :

CMDT cikəmara wəərə bee kənə tilatilalen don ka ke cikəkafow ye, n'an k'o ma ko « sekiteriw ». O cikəkafow fana rətilalen don fan

*A tə bə ne 4 nan kan*

**Jne 3 nan to**

b   « ZPA » ye, n   lu tun b   wele f  lo ko « Zayeriw.

Awa, CMDT maraw b   k  n   fana, ZPA tilalen don CPC ye (k  risen  naw ka j  taa koperatifuw).

**Kow hake ye jum  n w ye Kucala cikemara k  n   ?**

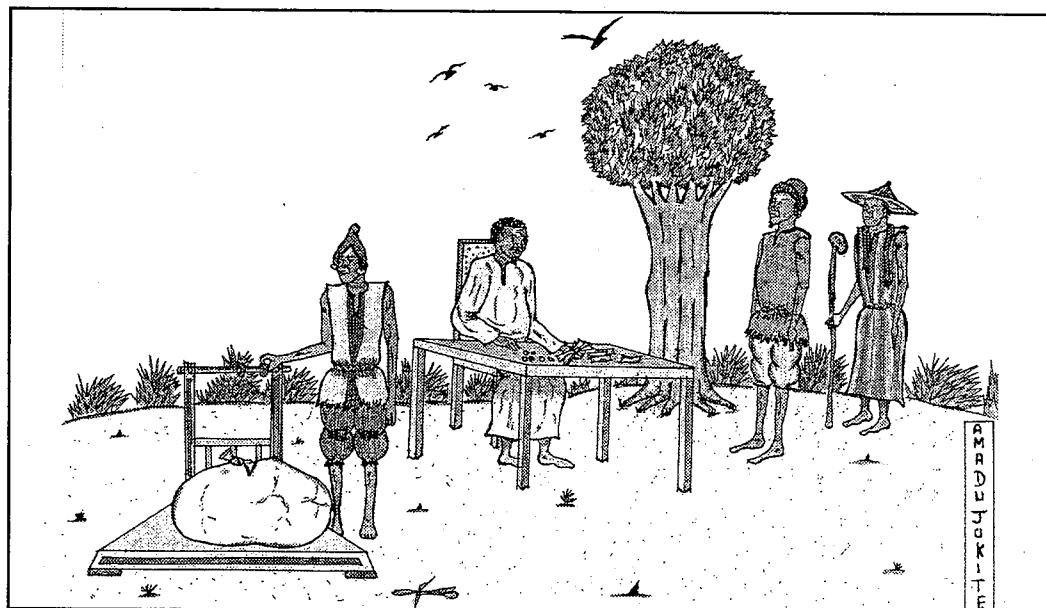
- a) cikemara hake : ..... 1  
(Kucala cikemara)
- b) cikekafo hake : ..... 7  
(K  nsegela ; Kucala ;  
Npesoba ; Molobala ; Zebala ;  
Karangana ; ani Yoroso).
- c) ZPA hake : ..... 97  
olu ye : (sekiteri kunda)
  - K  nsegela : ZPA ..... 9
  - Kucala : ZPA ..... 17
  - Npesoba : ZPA ..... 16
  - Molobala : ZPA ..... 13
  - Zebala : ZPA ..... 11
  - Karangana : ZPA ..... 15
  - Yoroso : ZPA ..... 16

Fen min ye CPC hake ye, n   ye k  risen  naw ka j  taa koperatifuw ye, o hake ye 1152 de ye Kucala CMDT cikemara k  n  . Awa olu tilalen don cikekafow ce nin cogo la :

- 1 - K  nsegela : .... Koperatifu 64
- 2 - Kucala : .... Koperatifu 194
- 3 - Npesoba : .... Koperatifu 177
- 4 - Molobala : .... Koperatifu 176
- 5 - Zebala : .... Koperatifu 162
- 6 - Karangana : .... Koperatifu 155
- 7 - Yoroso : .... Koperatifu 224

**K  losili :** Nin laben taabolow b   jira ko fe  re b  e de tigelen don walasa walew kotigiya yere ka di k  risen  naw ma kabi sisan. N   i y   men ko « CPC », o ye k  risen  naw ka j  taat  n w ko ye. Awa, j  taa b  e dulonnen don o « CPC » minnu kada la CMDT k  n  , an k   d  n ko o te fen were ye cikelaw yere sagon  t  n w ko.

Awa, i kera CMDT ye wo, i kera kenyereye ye wo, ciyagoya don i n  



**K  risene nafa te s  r   a cikeforo labenko juman ko.**

koperatifuw ka f  taw ka j  g  n ta walasa sabati ka don baara la, n   ye k  risene ye. O kanma, an be se k   f   ko n   ko kuncera bolo in kan, Mali k  risene mana bila kenyereye ka bolo kan san 2008   kut  burukalo la, o be ke k  risen  naw de ka here sannanyelenko ye.

N hakili b   la, Burama Kone delila k   f   n ye, ka b   kumiri, ko : « Mali k  risene be taabolo min kan bi, ko te m  g   be se k   miiri ko min be se ka silatumu ka da g  leya nata d  w kan sini. N b   f   ka d   a kan, k  risene donna Mali cikelaw jogo la. U ka dijenatige temesira kologirin don ! »

Mali k  n   bi, cikelaw kewale b   b   jira an na CMDT ni   tuwale cikemaraw k  n  , ko k  risene kera u ka dijenatige negelafenba dabillabali ye. O kanma, ni b  e ka baara keta dantiges  ben k  n  kow b  ra a sira fe, n  n k   ma ko : « **Kaye de Sarizi** », a ka ca la cikela fara kenyereye kan, u b  e b  u ka nafa s  r   Mali k  ri na cike taabolo la.

N hakili b   la yere fana ko Leleni Fata karam  g   Danbele delila k   f   n ye an ka j  g  nye senfe Leleni Fata. A ko n ye ko : « Sidibe, daj  g  nma temesira te CMDT taabolo ni tiga ni sumans  n baarada k  ro (OACV)labanko ce, e m  a ye,

k  risene donna a cikebagaw jogo la ka se y  r   la, maa te se k   miiri ko don d   u be se ka dijenatige ke a ko ! »

**Kabi san 2003, sannifeere b  e be ke dugut  n w yere ka sannijekulu fe CMDT mara b  e k  n  **

Walasa ka a labilali ke a tigiya tabaga kenyereyew ni k  risen  naw b  e nafako ye, ani ka to senna Mali jamana ka j  taabaara bolodaw k  n  , CMDT ye j  pini ke a k  n   koperatifu b  e k  n  , walasa ka a senbo k  ri sannifeere jekuluko la, n   ye « **ekipu tekini** » ye. O de lahala k  n   kalansen k  renk  rennenw sigira sen kan k  risene dugu kelen kelen b  e k  n  , ka duguw b  likukalanden jolenw lafaamuya k  risugu baaraw la : peseli ; kalite sugandi ; juruw tigeli k  riseng   la ; warisarasebenw labaarali ani k  ri s  ng   sarali... O kalanw taabolo sabatili de kanma, kabi san 2003 k  ri sannifeere b  e be ke duguw yere ka k  risanjekulu fe CMDT mara b  e k  n  . Awa o ko kera wasako ye d  re !

**- J  nan baarasan k  risan lahala katimu :**

Nin ye jatehak  w ye fo ka se san 2006 desanburukalo tile 31 ma. O

**A t   be jne 5 nan kan**

**Jne 4 nan to**

sa jira ko kœrisan tun ma se a ban waati la fôlo.

Nin b'a jira ko hali ni kœri sannifeereta hake bee tun ma san fôlo, san 2006 desanburukalo tile 31 sannifeere hake tun temena tœni 500 000 000 kan ka ban. O kœre ye ko sannifeere be ban waati o waati, o kœrihake sœrœta Mali hake dakun na, o be tœni ba 500 kœsagœn ni hake jan ye. O ye taanuko ye ka jœsin duguw ka faamuyabaara ma. Awa, a be mœgœ hakilitatige ko ni kow taara ni bolo kan, CMDT bilara lahala were kan cogo o cogo, a be to cikelaw fôlo de taya la !

Nka yali CMDT yere bëna bila kenyereye ka bolo kan pewu wa ? O ye ko ye min jaabi te se ka sœrœ san-

Cikemara	Kœri tœni hake	O hake sanwari Sefawari la
Fana	Tœni 7 844 960	Sefawari : 129 4418400
Buguni	Tœni 9 891 640	Sefawari : 163 2006 200
Sikaso	Tœni 3 910 520	Sefawari : 16 34964300
Kucala	Tœni 12 267 500	Sefawari : 202 4137500
San	Tœni 5 151 075	Sefawari : 849,927 375
Kita	Tœni 1 909 894	Sefawari : 315 132 510
CMDT hake	Tœni 46 975 589	Sefawari 7 750 586 285
OHVN hake	Tœni 3 201 630	Sefawari : 512 260 800
Mali sœrœ ta hake	Tœni 50 177 219	Sefawari : 8 262 847 085
Kœri la		

ni san 2008 ɔkutoburukalo ce. Nka an ka ntaalen kœrœ dœ b'a fœ dœ ko : « kuma be mande, kuma sankœrœtœ walew be mande, nka mande fœlen bee te waleya !

An be kuma kunce ni foli ye ka jœsin CMDT jœmaaw n'a baarakelaw ma, olu minnu ye baa-ra in nœgœya an bolo.

**Tumani Yalam Sidibe**

## OHVN ni CMDT taalan ye jœgœn ye

**B**œko temenenw kœnœ, an da sera Mali kœribaara taabolo tilacogo ma, a bilali kadara kœnœ kenyereye ka bolo kan. O siratege la, aw y'a faamu ko OHVN ni CMDT ka Fana cikebolofara be taa jœgœn fe, ka ke cikeda kelen ye. Nka, sanni kow ka se o kadara bërebëre kœnœ, an be min to an hakili la, o de ye ko kœriko si-ratege la, OHVN ni CMDT ye jœgœn baarakœjœgœn ye kabi waati bee. Kœ-œrisene n'a sannifeere laben jœgœnye be teme san baarasan damine jœ san

o san OHVN ni CMDT jœmaaw fe. O be ke walasa ka kœri seneta hake sœnekene boloda Mali sœrœ kadara kœnœ, barisa san kœrihake sœrœta yere banbannen be o hakew de dœnni kan.

Sannifeere waati mana se, hali ni cikebaarada fila ninnu bee be u ka maraw kœnœ kœri sœrœta sannifeere taabolow jœnabœ u yere ye, an k'a dœn kœni ko kow be taa laban kœri-latemœ-jœgœnma de sira kan CMDT ni OHVN (Ôtuwale) ce.

O be ke ka d'a kan kœri kœkan-feere yamaruya be CMDT dœren de bolo Mali kœnœ yan.

Fœn min ye hali kœribaara fœlow keli ye iziniw ye, o ye CMDT danma de kœnœko ye : wurusili, kalite izini-na-segesegeli ; lasagonni kœriba-lonw kadara kœnœ, walasa k'a donni ka se dijœ kœrisuguw kœnœ...

Fœlen ninnu bee sanfe, an k'a dœn ko CMDT kœnœ feere sirilen bee fana jœgœn de be waleya OHVN kœnœ kœ-œrisenaw ka nafasœrœ kanma : duguw kœnœ sannifeere jœkulu, kopera-tifuw ; sekiteriw, fo ka se ZPA ma. Awa, duguw kœnœ balikukalanden jo-lenw de fana ye dugu kœri sannifee-re kebagaw ye.

Fœn min ye kœribaara taabolo bi-laliko siratege ye kenyereye ka bolo kan, kenyereye be OHVN mara ta sa-riya kelen de kœnœ, min wajibiyaleen be a kan CMDT kadara kœnœ. O kan-ma, an b'a fœ ko a ko da diyacogo ye kelen ye CMDT kœrisenaw ni

**A to be jœ 8 nan kan**

### Kunnafonidilaw ka lajœba « Giripu awiyeri » kan

Ka ta san 2007 feburuyekalo tile 6 la, ka sà tile 7 ma, Mali kunnafonidilaw be jœgœn sœrœ lajœba senfe Kulikoro. O lajœ kun ye kunnafonilaseda kologirin sigili ye sen kan « Giripu awiyeri kan ». Ni Ala sœnna, Jœka-baara bœko nata kœnœ, aw bëna jœmukan kalan o kolabenkalansen jœgœnlaje temesiraw kan.

## Sene de ye anw danbe ye !

Nin boko in kono, kerenerenne-nya la, nin jemukan in kono, n y'a kanu ka n banban an danbekow la kologirin kan, n'o ye sene ye. N hakili la, fen be n da Mali seneko kan min be mogow nafa, ka d'a kan n b'a ko dakun na kabi san 1977 mariskalo la.

Awa, o lahala kono, Sefu-de-zafuya baara ye n lase tiga ni sumansene baarada, ko « OACV », zoni caman na. Ka bo o la, kabi san 1989 mariskalo la, Jekabaara kun-nafonisében lahala ye n lase CMDT ni Otuwale, ani Mali sene yiriwa baarada caman maraw kono. Kabi san 1977 ka se bi ma, n ka yetaw ni n ka faamutaw ye n sabati tige kelen kan. O ye ko Mali jamana kono sigi here te se ka na sira were fe sene taabolo sira ko. Ka moniteriw, ni kalanfaw, ani ladilibaga jenjen were hake caya cikelaw dafe ; ka balikukalansow dayelenni don barika la ko kura cikeladuguw bee kono ; ka bagandegotoro porozew caya cikelaw dafe, ani ka taamasira juman dilan, ka baarabolow sigi ko kura cikemaraw bee kono... N'o kera, dusu be don cikelaw la, awa an ka ladala senefenw bee seneni na don barika la cikelaw bolo : koori ; tiga ; daa ; suman ; bene... Awa, i na fo a tun be cogo min na san 1975 fo san 1985 waatiw la, Mali giferenama ka sannifeere sugudaw sigi sen kan o senefenw bee kanma.

### A ye a mamine !

Kabi san 1962 waatiw la, no ye lakoliko taabolo kura jenini lajeba san ye, fo ka se san 1979 waatiw ma, an ka fasokanw sen donni lakolisow kono kalansenw la, o de fora ka caya. Awa, san 1979, a ko ye sira soro dere, ka da jamana jemaaw ka latige kan, olu minnu ya faamu ko denmisén ka jetaa kalangan lakika ya barakan de ye. O kanma, an sera karamogo Yusufu Hayidara ma Mali kallako minisiriso la, ka jininka. A ka jaabi dilenw ye somago-sama bo dere ! Boko nata kono, aw bena o jemukan soro ka kalan.

O te baara kebali ye, hali na du-lonnen don sannifeere nafoloko la, barisa dije jetaa demetobaw be yen, i n'a fo banki menjali ; « FAO », « PAM »..., a dan ye goferenama ka baara jefosében walwalannen bila minnu koro, ni baara nafabo seereyaw ye jamadenw kan, ani warisorelen jurusarako la, walasa u k'a musaka bo.

Fen min ye balikunkalan taabolo musakaw ye, o donitatobaw koro be yen hali bi fana de, n'o ye « UNESCO » ye.

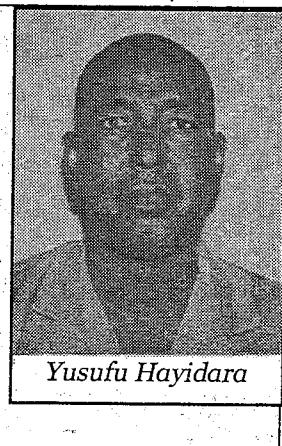
### Giferenama ka nafako don !

Bi, an ka don ko giferenama ka baara keta porogaramu si te teme sene yiriwa feere sigitaw ta kan sen kan.

Tige don, tarakiteriw caman nana cikelaw kanma. O te konin ye, nka tekajeko don. Tekajeko don ka da kan masin ba tigi baara jendon-baga de nafa a nema !

Tekaje don, barisa, hali ni tarakiteriw kera sababu ye ka senefenw ciketaw hake ka sannayelen waley, ni sannifeere porogaramu jenjen to senefenw la, a laban be ke cikelaw bolo « derekedenin kanba » ye de ! O kanma, giferenama ka ke cogo bee la tarakiteriw ka bilasira cikelaw yoro yoro ni seneyiriwafeerew baarabolo caman ye. N'o kera a ko nafa be don an ka jamana ka jetaa ntaalenbaw la.

Tumani Yalam Sidibe



Yusufu Hayidara

### U ko...

Ni ba ye mogeo cin wulu jelen nekor, aa ! i k'a don wulu be maloya dere ! Ni cebakoro ye tega min d'a yere la, dije mogow b'a wele o de la dere !

**Amadu Bari  
Tarikubola, ka bo Bamako**

Ni misi te ntura falen bo, i k'a don ko misiko te fo misimusko ! Ni ce bee be majamu a fa tega de la, an bee koni feerela, ka mo, ani ka falen muso de la. O de kanma, dije kono, maa bee be balo i ba sawuru de la.

**Sibiri Kone  
Ka bo Kucala (Sikaso mara la)**

Dije in kono, mogeo te mogeo ke. Bee ka kewale de b'i bila mogeo de ka nafa sorsira kan, k'o bila i ko. O la, i k'a don ceya te dowerye senyerela ko, barisa o de be i se tow la, walima k'i bila ce tow ko !

**Mamuru Trawele  
Ka bo Kokeni (Sirakorola)**

N'i y'a men muso naganiba, na n te bi la, o ye ce dibiriba de kofoto ye de ! Nka bi, dije duurula, o kanma, ce finsigiba caman sigira muso dibiribaw dulen koro. O te kufekuma ye. Ko bee n'a waati te wa ?

**Jawoyi Jabate  
Ka bo Kolokani**

Kana jigi maakoroba jaasilenw la, a don ko maaw de don minnu mu ka denmisena diyabo !

**Orokiya Trawele  
Denkilidala, ka bo Kolokani**

Ni safoolon te saba joggon bo, sa dennin de be saba joggon bo.

**Dugakoro Jara  
Balanin karamogo ka bo Bla**

Ni ce o ce, ni mogeo o mogeo ba nena, o be cew dan !

**Mamadu Konate  
Wajulikela ka bo Jlamakoro kin na Bamako**

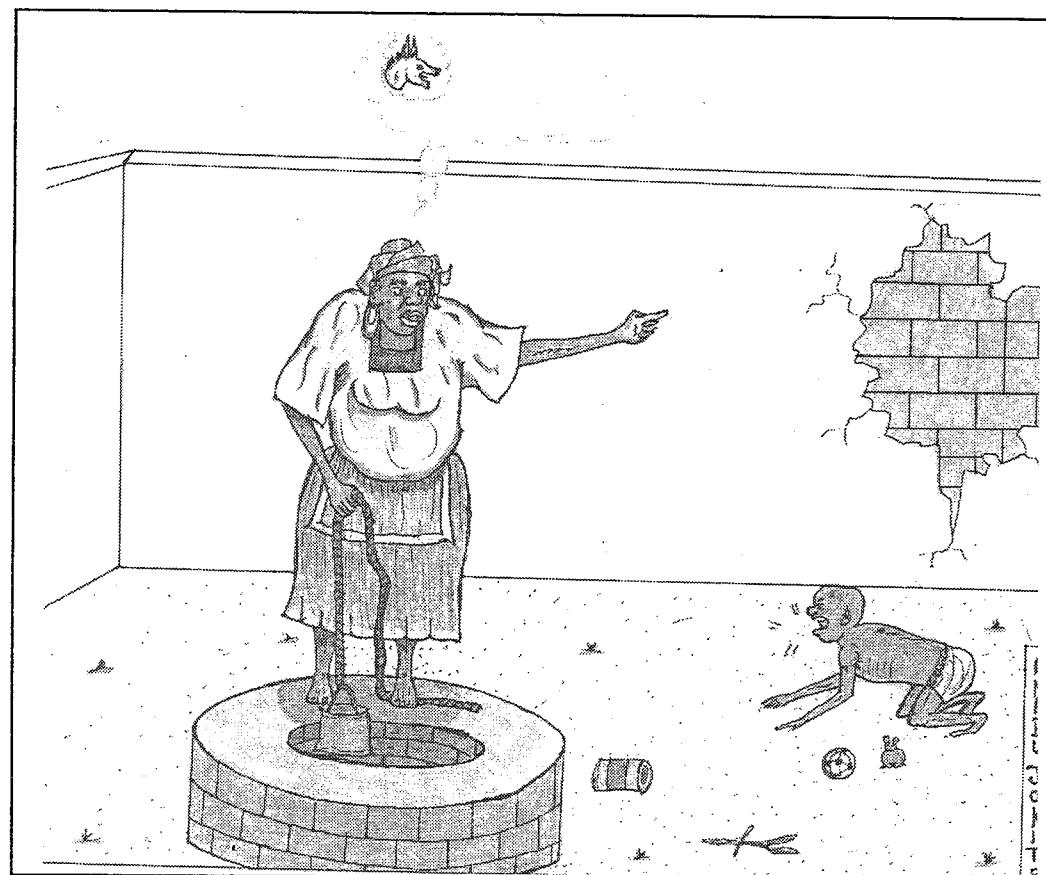
## Farikololo keneyya : jore

Djiné dønnikølaw ka fo la, ada-madenya sinsinnen don jøsen saba de kan : kolo ; bu ; ani hakili. Awa, ni fijen sørøla nin kelen o ke-løn na, o ye bana ye a ka maaya sabatili dulennen don min fura telin sørøli n'a sørøbaliya la.

Nin sen in na, an b'an jefili ka taa hakililabana dø kan, min ye jørenyerema ye. A ka c'a la a tigi ja be bali ka tige ten ka sørø kenekan-kun t'a la. O jore sababu dø be se ka ke negetigeda bana kumbøtø taamaseere ye, « tetanøsi » ni døw ko jønjøni, nk'a be se ka ke kunkololabana, walima dusukunnabana dø taamaseere fana ye. O kanma, ni maa min sigara a yere ma ni jore kenekan sababuntan ye, a kafisa o tigi k'i magere keneya tigilimaa jønjøn dø la, k'a yere jefo o jøna, o k'a bilasira ni ketaw ladili dili y'a ma. An kana jore kenekan sababuntan bee ke « surøfenw » ja ye, walima u funteni temesira. Suføfenko ye tijøye dere, nka bana taamaseeresirako fana ye tijøye min be surøfenko tijøye kan !

Dønnikelaw yere ka fo la, a jore dø be yen min be lamini møgø yere ka kewale la. Muso min b'a den ladade waati bee ni fen juguw walima ko juguw nato koføli ye lasiranje gansan siratge, hali n'o b'a den ladade, a b'a ladade ani k'a lasunøgo yere siran kan...

Awa, a ka c'a la, o den masina ka sugolafen yeta fanbaw be k'o si-ranøfen kofolenw de ye nkalon kan. Den yere be se ka mø n'o si-ranøsugo lankolonw ye. O la, an b'a fo ko jineke walima jinemuso b'a nøfe, ka sørø a dennama lamøcogo



jugu yalon de b'a hakili kan !

O kanma, an k'a døn ko den ladtococo juman sira jønjøn dø ye a diyanøfenw de dønni ye : dumuni ; saalon-saalonni ; degegegeli ; dønkili mabenenn dalí a tulokørø, n'a lasiranni walima a ja yalonni wale-lankolonw ye. Ni denmasa min b'a den diyanøfenw døn, o den sunøgo-waati te teme a kan dere !

Anw minnu ye denfaw ye, a ka kan an k'a ke cogo bee la, n'a n denw y'a n kunbølen ye døron, walima n'u n'a n be jøgøn dafø døron, o ka ke u ka nisøndiya sababu ye. O kafisa den farikolo jøsen bee de ma : kolo ; ani hakili. O be keneya sawura to u kan sanga ni waati bee. O de kanma, kumadonsow b'a fo ko : « den ka banafura jønjøn følo ye a

bangebaa kanunenw yeli ye ! ».

Nka, bangeba min te den la lada-deko were døn a ja lasirankow natø nkalon kuma føli kø a ye, o ye denmisén « nagakørø bilisi » ye. An k'a døn ko bangeba juman de be den ladtadefærøw døn. Hali den kørøba-løn, a man kan an k'u ja labø ten. Nk'an be se k'u gosi n'u ye købali ke. K'u gosi k'u kanu to an dusu la. O b'a to a b'a døn k'a ye købali ke a man kan ka min køli røkuraya. N'an ye den gosi fana an kana a deme k'a jøji ce ni naaninikanw ye. O b'a tige an na. Nka, n'o waati fana temena an k'an ka kanu wa-lew da kene kan den ye. O la, a b'a døn ko a bangebaa te maa pangibali to kewale jugu kan, a køni be a fe !

Jore ye bana ye min fanba be møgø bee ka adamadenya jujøn ladtococo la bangebaaw bolo. Olu k'a døn ko den nangibusan be yøø min, a kanuwale fana b'o jefø an'ø køfe. Den be mø kojuma, awa adamandenya « surøfenko » caman fana be gen ka bø an nøfe !

Tumani Yalam Sidibe

Feburuyekalo san 2007

### Mali kelødagaba (arime)

#### sigili sanyelema bi naani ni wøørønan gintanw kera

Nin ye wasako ye Malidenw bolo dere. An faso kelecedagaba ye san 46 sørø : san 1961-san 2007. Awa a sigidon berebere bønna san 1961 zanwuyekalo tile 20 de ma. O de kosøn, san o san zanwuyekalo tile 20, gintan in be sigi sen kan. Taare ka fo Mali keløcew ye !

# Lakana sabatili be ngalama na Mali kōnō bi dērē !

Jumadon, san 2006 desanburu-kalo tile 29, Bamakō kasobonba kera jama nesinyorō ye ka da siran kan ko kelen kanma. O don, nsonke jolen mōgō 6 (wōrō) de ye kenēda sōrō, k'u senfa, ka niematunu. Hali bi, olu bē an ka taga la dijē fē ! O ko dun ye jōrēko ye Mali kōnōdenw ka hākililatige siratege 1a, kerenkerennya la, Bamakōkaw, ka d'a kan mōgō jugu wōrō min tilalen file, n'u taayorō ma dōn, sanko k'u mine k'u don bereben na kokura, o ye maasibakoba ye. U bē se ka njanaya-cun Bamakōka kelen kelen bēe kan sufē, hali Mali fan wērew fē yērē, ka dankari mōgōw ka bolofenw la, fo ka se u nin ma.

An k'a dōn ko kasoladen mōgō wōrō bolilen ninnu na, mōgō saba bōlu la minnu ka kiiri tigera u ka jōkafaga kan. O b'a jira ko mōgō jugu

tigitiw tun don.

Mōgō wōrō ninnu ka bolili jangili kadara kōnō, Mali kiiriko taabolo minisiri metere Fanta Sila ye kasobonkōlasibaga mōgō wolonwula (7) ka baara dulon, ka masōrō olu de tun ka gāradidon don.

Kasoladen mōgō wōrō ninnu sera ka bolikēnē sōrō jumaseli wāati de la, ka sōrō garadiw bē seliyorō la. O ye ko ye min man kan, barisa diina taabolo bē, awa baara fana taabolo bē !

Ala ka maa bolilen ninnu don bolo la kokura, fasoden bēe ka lakana sabati kanma !

Nka, Mali kiiriko minisiri taara ne ni feeretigew ye walasa ka wale jugu in nōgōn bali ka kē : Fen min ye jama ka taa bō kasoladenw ye, caman bōra o hake la ; awa, mōgō o mōgō, ni e de bē a fē ka taa bō i

somēgō ye Bamakō kasobonba la, i ka kan ka sabati o siratege sariya kuratalenw kan ; Awa, ka taa bō kasoladen ye kasobon na Bamako, o yamaruyalen don tile fila dērēn de sa : ntēnendon ani alamisafon. San-ni nsonboli in ka kē, maa tun bē se ka taa bō i ka kasoladen ye don bēe, kā ta tile waati 8 nan fo waati 15 nan. Fen min ye garadike 30 ka baara dulonnen ye, maa dōw ka fo la o man kan barisa jōyōrō fabaliya ma kē u bēe fē. O maa kelenw ka fo la fan a, ka maaw bali ka taa bō u somēgōw la, o ye ko min man kan.

**Nin ye sēben ye an ye  
min sindi bō**  
**« Les Echos » kunnafonisēben  
bōko 2824 kōnō**  
**Amadu Sidibe ka lase don  
Bayélémabaga : Tuya Sidi**

## Je 5nan tō

OHVN kōrisenēnaw bēe la : kōri-baara taabolo maraw tabaga kenyereyew n'u ka nafa, awa, kōrisenēnaw fana n'u ka nafa.

A ko kadara kōnō, jōyōrōba de bē duguw ka netaatōnw la, i n'a fo Ta-hiru Banba delila k'a fo an ye cogo min Jekabaara kōnō.

Moniteri w ni cikelaw bilasirabaga tōw bē kōrisene ka netaatōnw ka taabolo de kan. Fen min ye hali angere ni pōsōniw, ani sene yiriwafen tōw kunkanko ye, n'o ye u lasecogo ye cikelaw ma, duguw kōnō kopera-tifuw de bō sannisiraw taama julaw ni kōrisenēnaw ce. Awa, o baaraw bēe bē ke suguko sariyaw de kunti-lenna kōnō : sanniseben ; benkansēben ;...

A ko, n'a taara a boloda feere tigelenw kadara kōnō, a bēna ke duguw kōnō balikukalanden jōlenw de ka ko bērēbēre ye, barisa a ko temesira si tēna temē olu kōfē. Ladi-riyako don dērē dugumōgōw n'u ka tōnjēmaaw ni nōgōn ce, ka dā kan

sannifeere siratege bēe latigebagaw bēna ke duguw kōnō netaatōnw de ye, kerenkerennya la koperatifuw. N'o lu ni kōrisenēnaw tora nōgōn ji-

giya sabatilen na, kenyereye min na-kun ye tōnōko ye, o bā mine u ka da-bada ma !

Tumanī Yalam Sidibe

## Sedu Kulibali ye cikela njanā dō ye

Ni cakeda bē Mali kōnō bi min ye kun jōnjōn don dugu misenw kōnōdenw ka balikukalan sōrōlen na, o ye Mali cikelaw ka netaasoba Apekamu (APCAM) ko ye. An bē don min na i ko bi, k'a ta Apekamu nēkunba la Bamako, ka se Mali jamana mara-daw bēe ma. O dō ye Kulikoro ye. Yen cikelaw ka soba nēkun bē balikukalanden jōlen dō de bolo, n'o ye Sedu Kulibali ye ka bō Sugula dugu kōnō, n'o ye Welesebugu kubeda dugu dō ye. O ye OHVN seneko yiriwabaarada sekiteri dugu dō ye. O kanma, a bē faamu n'a n ko ko balikulanlan ni cikela njanaya siratege la, Sedu Kulibali kera cikelaw ka yerelakana sendika disiba dō ye Welesebugu. O de sirafe a ye Apekamu lasōrō fo ka sigi Kulikoro bolofara soba

nēmaaya la. Yen fana, a bē k'a jōyōrō fa haali cikelaw ka netaa siratege la.

**Sedu Kulibali ko di kōrisene kan ?**

Mali ye cike jamana ye kabi waati bēe. Awa ladala senefen bēe bē cike a nēma yan : nō ; tigō ; daa ; bēne... Fen min ye kōrisene taabolo ye, o min bē jate Mali cikela fan-ba ka nafolo sōrō senefen barikama ye bi, o kadara yanga te fo ka ban. O kanma, maa bē se k'a fo ko a kera nē o nē ma, kōrisene te silatunufen ye Mali kōnō.

**CMDT bilaliko kenyereye ka bolo kan**

Mali cikelaw bē se ka pagali ko min na, o de ye ko kabi a sigira Mali jamana kunna, peredisan

**A tō bē je 10 nan kan**

# Sigi rödiya dere !

**B**i, Maliden cema n'a musoma bëe ka yéremadiyakan ye nin de ye : « Mali ye jamanaba ye, min ninyoröji sigira dijé fan bëe fe kabi lawale la ! ». O ye tijé ye dere, hali n'a fëbagaw bëe tå fëkun dòn. Kabi lawale la, k'a ta Sunjata tile la, ka na se Modibotile ma, fo ka se bi tile in ma, « siginögönya koldadiya njögön bolo » de ye Mali kònö sigi diya dere. O de kanma, an ka maaköröw tun be geleyakow bëe latemé njögöndemé kadara kònö, ani ka herekow bëe diya don njögön na njögöñkungo ke kadara kònö fana. Kabi lawale la, siginögönya kokenjögönye, a kotoñögöntala, ani a njögöndemé de ye sigi diya an somögököröw bolo. Nka, bi, an bëe be ka taa dijésosigi yelema hakilina taabolo fe. O y'an ke tonso bënsönw ye, an te kònö ye, hali n'o sawura b'an na, awa, an te waraw ye, hali ni wulu dagalaka b'an na, kuma te mëgëw ma, an b'an yere ye minnu wolo kònö. Kabi siginögönya diya hakilina taara kàn dan Mali kònö bi, a fôlora ka da njögönnä hakilina de jaasi an na. Ka an bëe ke njögön njena kuma dumaw fëbagaw ye, ka sòrø an si te njögön fe. Ni danaya dun bëra jamana o jamana denw ni njögön ce, a be mögöya diya ban o jamana kònö, ka bëe ke kungo këbagaw ye. O kanma, n'an y'an miiri ka kow sifile u je bere kan, an b'a ye ko hali janaja taabolo fôlakama ka di ka teme køjeko bililama caman kan an ka jamana kònö yan.

Fôlø, Mali adamdenya taabolo bëe tun be teme siginögönya kadara kònö : denkundi ; furusiri ; siginegékörö ; janaja ; balimaw celaben, fo ka se maaköröw bonyali ma denmisew fe. O kanma, nin ko bëe tun ye jamako ye. Jama tun b'u geleyaw latemé njögön fe, k'u diya wasa bërebëre don u tigilamögëw la. Aw m'a ye, ni kuma diyara n da yere, ne b'a fo ko hali fôlø kamalen-kuntigya tun ka di ka teme bi jamanakuntigya kan. Fôlø, ko bëe tun be tali ke an danbe kan, ka sòrø bi ko bëe be teme bënsenma sira de fe. Ni jama

jera kelen ma geleya o geleya kunna, o be njögoya ka sòrø maa si danbe ma to a dafé. O de kanma, Malidenw sera ka ko bëe manon danbe kònö kabi lawale la, hali n'an ka dugukolo ma ke woro ni kafe senedugukolo ye, hali n'a ma ke geji temesira jamana fana ye. An be se k'a fo k'o siginögönya diya de kéra an kunnatutunin ye kabi lawale la.

Bi, a kelen be i ko an y'o turunin di ka bëan kun. O be k'an ke dònbagalafiliw ye dere !

Ni dëw kumana, u b'a fo ko dijé adamandenw de hake cayara njögön kan, k'o kanma desenyerekörö cayara dugukolo kan, barisa sòrefenw te laboli ke belen. O njögön nkalon kuma te dere ! Aw k'a laje banni. Hali bi, an ka jamana cikédugukolo fanba be wula kònö, ka sòrø cikëbaga t'u la.

O be k'a ta Kayi ; Kulikörö ; Sikaso ; Segu ; fo Gawo ; fo Tumuti ; fo Kidali. Ni kun bëan ka geleya banbali la bi, o ye siginögönya tin de bëli ye an na, an ni njögön ce. Nontë Mali kònësigi ka di hali bi de ! Mali kònö yan de, an be fitinew komén ka bë jamana werew kònö. Nka, ka da njögöntaya hakilina kan min be Maliden bëe ni njögön ce, o fitinew t'an bara yan. Dëw be se ka n jaabi ko a ma mëen fôlø burudame mëgë murutilenw ye wulikajø jugu ke ni marafa juguw ye kérönfe.

O ye tijé ye. Nk'an k'a dòn ko tijé te kodakoma si la de ! Kabi 1963 san na, ka se 2006 san ma, burudamew ka wulikajø jugu cayara dere.

An bëe ye burudame « Alaaden » n'a ka kelejama tögë men. Nka, ka dàn ka faso kelecew ka cefarinya n'u ka fasokanu kan, o min sinsinnen don siginögönya taabolo juman hakilina kan, burudame maa murutilenw ka jinifén ma latige, n'o ye Mali kérönfemaraw keli ye u bolo a danma jamana ye. Nka, waatinin murutibagaw y'u sako don jamana caman fan dëw la dere !.... Mali ka di dere. Nka, i n'a fo an da sera ma cogo min na kuma damine na, siginögönya taasisira be ka dögoya an

ni njögön ce, n'o ko taara jë, o te laban ko were la jaasilenya donni k'o an ka adamandenya sinsindaw la. O dun da man di an na.

## Welekan

Ne dalen b'a la ko Jekabaara ye sèben ye min kònökow dogonnen te an ka jamana njëmaaw la. O kanma, n be welekan in lase u ma Jekabaara bëko in kònö. N b'a jini u fe u ka siginögönya diya hakilina donsiraw caya an ni njögön ce. O ka ke kalansiraw kònö kàlansow kònö ; o ka ke arajosow ni telewisoñsow la ka caya ; o ka ke an ka ñaaraw ka dònkiw n'u ka jamanafakumaw kònökko kologirin ye. N'o kéra, a ka c'a la geleya caman be teme Mali ni a kònödenw kunna i ko sanmegeru ! An ka an cesiri, k'a n banban kunnandiya in kan Ala y'o min k'an sònfen bërebëre ye, sigirödiya la siginögönya kadara kònö.

Dijé kònö, ko min ka gelen, o y'i ka kunnandiya bëfan dònbalaya de ye. Nka, k'o dòn ani k'a to o ka manamatila i la, o ye kojugu ye dere, min be wele ko « kunnandiya kunmafalen kunnangoya ! » Ala kana o kàn ka kolababan ye min ni siyörökene be tengu njögön na turabuso kònö !

Kunceli : N hakili be Mali ñaarake dë ka dònki körö la, n'o ye Salifu Keyita ye. A ko : « Mali ce ni ce te kelen ye ; Mali muso ni muso te kelen ye... » Salifu ka dònki in be tali ke Malidenw cema adamandenya tin don cogo de la u ni njögön ce, fasoko kadara kònö. O tin sinsinfen kolo girin ye an cema adamadenya ladasiw de ye. Aw k'a dòn k'o de kanma, kabi lawale la, Malidenw y'u mòn njögön ma sanga ni waa-ti bëe, ka ke i ko ce kelen ni muso kelen ye, k'u disi da dijénatige geleya kumbötow bëe kan. Awa u dëseko, hali n'o yera, o ma caya de !

Mali ka di dere. Nka, walasa an ka o diya lakika ye kéné kan, an k'a n kësegin an ka ladala adamadenya taabolo ladalakow kan.

**Jekabaara Kanubaga  
dë ka bë Welesebugu  
Tumani Yalam Sidibe**

**Jie 8 nan to**

Amadu Timani Turé ka körəfəkan bée, an'a ka jamana kunko jemabə wale bée y'a jira ko Mali cikelaw ka sərə lakana y'a fekoba ye. O hakingina juman yere dara kene kan san 2006 novanburukalo tile 17 f'a tile 23 bolofenjirakene kan, cikelaw təgə la, n'a n ko « Siagri ».

Ka d'a kan Mali jamanakuntigi n'a ka gəferenama bée, ni Apeku mu jama bée be cikelaw körə, an ka d'a la ko hali ni Mali körisenə taabolo bilara kenyereye ka bolo kan, tige don o tigi b'a ka sərə jini k'a sabati. Nk'a te se k'o ke körisenənaw juguya la de barisa : forokonin si lankolon t'a tigi nafa ! Mali köriko dun na, körisenənaw de ye körri taasira bée bərenin fabaga ye dere !

**An ni Sedu Kulibali ye  
Nin jemukan laben  
« OAPF » la Bamako**

**« Semeyorō juman be sanfejiri tige diya »**

**K**alan be məgə sən hakili la, n ka gafekalan be məgə kunnafoniya. O hukumu kənə, an wulila ka se an ka cakeda də ma, min ka baara jəsinnen be gafekalanyorəw dayelenni ma an ka jamana kənə nə ye « Aledi » ye.

An ka jininkali sera a jemaa dankan ma nə ye madamu Kamara Maladə Fofana ye. O tuma ale ye min fən ye « Aledi » kan a yə lamə :

Maladə Fofana ka fə la, « Aledi » ye cakeda ye min ka baara jəsinnen be kalanje ni ladamu sabatili ma an ka jamana kənə, nə ka baara ke nafolo be bə Kanada jamana demejekulu də fe nə ye « Kədi » ye, ka fara pilan-Mali kan, ninnu ni « Aledi » be baara ke nəgən fe. Jemaa dankan ka fə la, gafekalanyorə 50 nəgən de jəlen b'u fe Mali kənə yan. Ni Ala sənnə ma sanni zəwuyekalo in ka sa ka taa se zuwenkalo ma, an ka kən ka gafekalanyorə 10 nəgən jə ka fara körəlen kan Kanada demejekulu ni pilan-Mali ka demis sababu ye.

**Baara te taa je n'a jədənbaga bolo t'a la :**

Fen min ye an ka gafekalanyorə labaarabagaw ye, olu ye maaw ye minnu ka baara be se ka ke sababu ye ka gafekalanyorə kanu don maaw la ni gafe

kənə, demetənw'b'i bolokoro, n'o ye sendikaw ye, awa i'be jətə jekulu də fana kadara kənə : « koperatifu ; federasən ; ani dugu ladala nəgəndəmetən werew ». Olu bée be cikelaw deme de k'u ka sərə lakana. Ni Mali körisenə taabolo bilara kenyereye ka bolo kan, tige don o tigi b'a ka sərə jini k'a sabati. Nk'a te se k'o ke körisenənaw juguya la de barisa : forokonin si lankolon t'a tigi nafa ! Mali köriko dun na, körisenənaw de ye körri taasira bée bərenin fabaga ye dere !

**An ni Sedu Kulibali ye  
Nin jemukan laben  
« OAPF » la Bamako**



**Maladə Fofana Aledi jemaa dankan**

ninnu jirali ye denmisən na. An ka gafekalanyorə dəw be yen an ye jabaranin sigi o kənə walasa ka denmisən lafaamu sira werew fe min ni kalan bée be tali ke nəgən na, i nə fə sidako ni denmisən ladamuni k'u bila sira juman kan k'u kisi banaw ma. O temenən kə, gafekalanyorə labaarabagaw be jama wele tuma dəw la ka gafew bə ka jira u la. Fen min ye an ka gafekalanyorə labaarabagaw ni kalanbagaw ta fan ye, an be wele bila u ma, u kə dən ko ni maqə be baara o baara ke, fə a kə sərə i yere bə dən. Ka d'a kan, gafekalanyorə labaarabagaw kə dən kələ de be baara ke jama sagoya la. O tuma, u ka kan ka u yere bila jama ka bolo kan.

**Madamu Kamara Maladə Fofana**

**Jemukan sinsin-temesira**

Fen min ye məgə nisəndiyako lasalen ye nin ko in na, o de ye ko balikukalanden jəyərəfabaga de ka ca CMDT ani OHVN maraw, n'u sekiteriw, an'u « ZPA » kənə. O b'a to an kə fə ko Mali körisenə taabolo, hali n'a bilara kenyereye ka bolo kan don də, a bə kə Mali körisenənaw de ka wasako ye, ka d'a kən laben sirateye bée la, cikelaw b'o bolo kan ka ban kalan-sow kənə ani baarakalan sira werew fe. Ka d'a kan fana, a ko bə an ka jamana jeməgə bée ka lajni ni kənə walasa a ka ke cikelaw ka wasako ye.

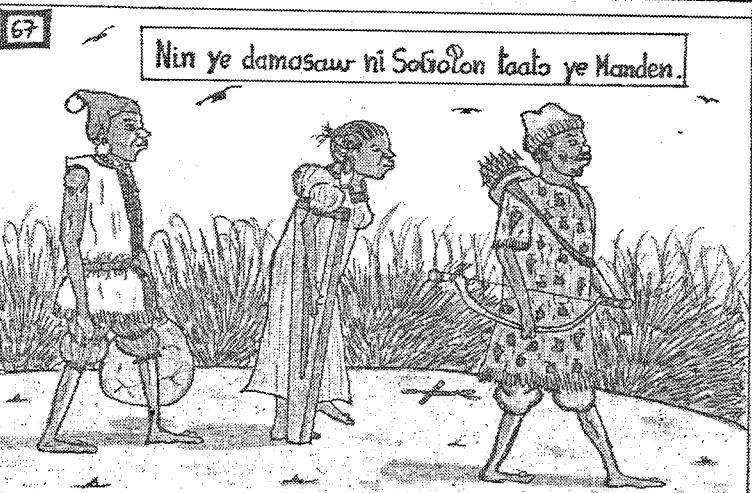
**Mənə Jalo  
« Siwaki » jemaa  
Apeku mu la Bamako**

ko a te se kə ka kuma kuncə nə ma wele bila ka jemaa jamanaden bée ma, kərenkerennenya la, denmisən w bagenbagaw, faw ni baw, ka d'a kan, n'i ya ye « Aledi » cəsirilen be gafekalanyorəko fe, a kun te dəwəre ye, denmisən k'u jija kalanje fe, sabu maa n'i ma kalan o ye to kə je ye. Ka d'a kan, kalan de be maaw temen nəgən na. Ni maa min ye jatemeke, an denw ka kalanko lagosiyorəba ye kalanje ke baliya ye.

O tuma, an be min jini denmisən fe, u kana kalanko ke kuru jini dama ye, u ka kalanje farq u bolo kan nə ye gafekalan ye.

An ni madamu Kamara Maladə Fofana ka kumajəgənya temenən kə, Aled (Aledi) jemaa Idirisa Samake fana ye dəənin fən ye Aled (Aledi) kan. A ko fen min ye gafekalanyorə ye, maa bée lajelen jəyərə ka bon kosebe gafekalanyorəko yiriwali la. Ka d'a kan, karaməgə ni kalanden bée ka kan k'u cəsiri walasa gafekalanyorəko na ke sababu juman ye jamanden ma. Ka d'a kan, kalanje te yərə o yərə, o kalan-ko mana men cogo o cogo, o laban be ke ntəri ka beeseya ye. O tuma, Ala kən ka jamana kisi o nəgən ma, sabu o be jamana ka jətaa nagasi.

**Yusufu F. Fane**



A lo be boko nataur Kono

R \* D \* A \* K \* I \* T \* E

# NSIIRIN :

## FILAKORO KU NTUGANNIN

Nin kera npogotiginin də ye ko « Filakorø ». A tun ladamenun don, w'a tun be baara ke kosebe. O y'a dan ye. A mankutu jumanw koson, kamalen də bora ba kofe, ka na a furusiri. O kamalenin fana tun tøgø bølen don kosebe, a ka dugu kono, cike si-ratege la.

Furu ladalafenw bølen, Filakorø tora taakasegin na a ka dugu n'a cela ce.

Samijnedonda, Filakorø wulila don də k'a be taa bø a ceso la. O waati y'a soro ji bere ma don ba kono folø. Filakorø ye kalo danma k'a cela la yen. Waati min a y'a ñaniya ka segin so, sanji tun be na tuma ni tuma. Nka, hali bi, baaji tun ma don folø fo ka se ka møgo bali ka teme. Sogomada joona, Filakorø y'a ka minenw ta ka sira mine. A be bo min kalama, ba balara ka fa tewu, f'a be jaman. Filakorø sellen bada la, a dabali banna. A jigi tigelen y'i jo, k'i jo. A ma tigecogo si soro ba la. K'a jølen to bada la, bamba də y'i yaara ka bo ji la, k'i kanto a ma ko : mun y'e se yan nin waati in na ? E be taa min ?

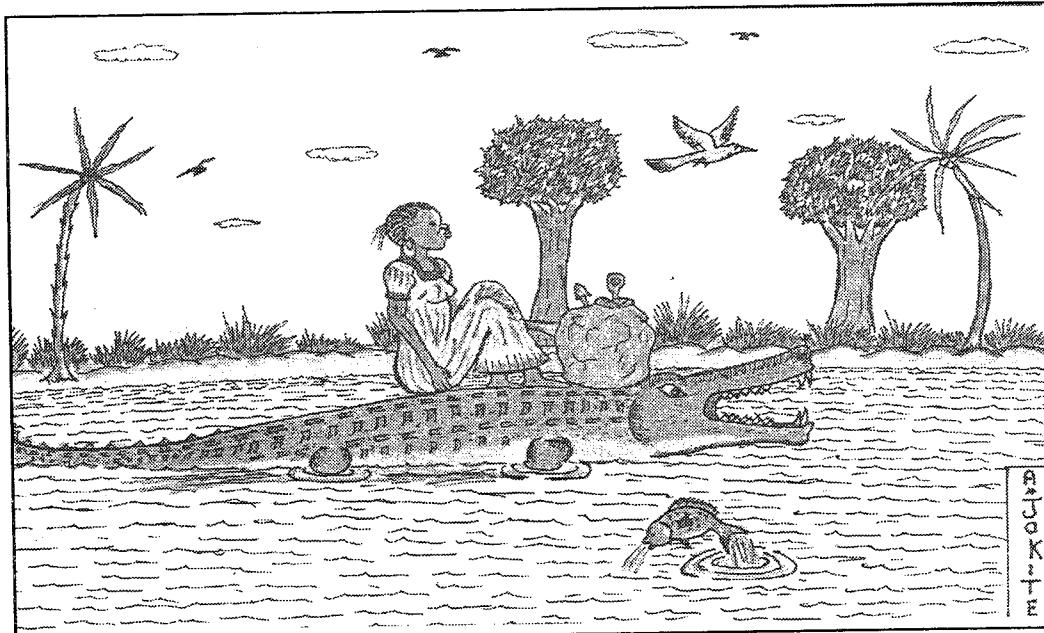
Filakorø ye bama jaabi ko : Ne taara n cela la. N b'a fe ka segin so. Bama gerela Filakorø la, k'a fo a ye ko :

- Ne be se k'i lateme. Nka, i be lahidu ta n ye k'i te fen fo møgo si ye.

Filakorø y'i kali bama ye k'a te fen fo møgo ye. O kelen, bama y'i biri. Filakorø yelenna a k'o la. U ye ba tige. U selen dankanda la, bama k'a ma ko : seere ka jni ko bee la. I ni ntugannin ka taa jøgon fe. Ale na ke ne jne ni ne tulo ye aw ka dugu la.

Filakorø ni ntugannin taara jøgønfe a ka dugu la. O cogo la. Ka bi dugumøgw ne dara Filakorø kan, bee dabali banna. Møgw y'a jininka. A ye ba tige cogo min. A ma són ka gundo børøtø. Musokorøninw te ban ko segesegese la. U te kejne ko la fana. Don dø, Filakorø moomusokorønin ye dumini dumani dø tobi, ka Filakorø wele f'a ka soju la.

K'u to dumuni na, a ye Filakorø jininka a ka ba tige cogo la. Filakorø y'i kun biri, k'i miiri ; k'i miiri. A y'a jini musokorønin fe ko abada a bøna gundo min fo a ye, a kana a fo møgo si ye. O y'a soro ntugannin sigilen be so



sanfe. Filakorø ye a ka ba tigecogo gundo børøtø musokorønin ye yøro min dørøn, ntugannin y'i kanto sotufa sanfe ko :

- ee ! Filakorø ; ee ! Filakorø, e sónna ka lahidu tijø. N be ñ fo bama ye bi. Filakorø kirinnen tora. Musokorønin y'i kanto a ma ko :

- kana jøre. Foyi t'i soro. N bøna dabali dø d'i ma, min b'i kisi. A ye keningekise ; sañokise ani finikise di Filakorø ma, k'a fo a ye ko :

- Bo sisan, i ka ba sira mine. Ni ntugannin tugura i nøfe, i be keningekise seri folø. K'a t'o dunni na, i be dø bo sira la. N'a tilar'o la ka kun i la, i be sañokise seri. Sanni a be tila o la, i be se bada la. O foøa cogo min, a kera ten. Filakorø ye keningekise ni sañokise seri. Ntugannin y'o bee dun ka boli ka kun a la. Nk'a ye finikise seri tuma min, ntugannin y'i yere di o ma. A bolila joona ka ba segerø. A selen bada la, a ye bama soro yen. A y'i kanto bama ma, ko n b'a fe ka segin a cela. Bama ye filakorø jininka ntugannin ko la. Fikakorø ye bama jaabi ko ntugannin nabaliya be ale ka saratikantigya de jira.

O bee la, bama tun b'a fe k'i ban. Nka, Filakorø ka kuma sera bama kørø. Bama sørøla k'i biri. Filakorø yelenna a k'o la ka ba tige.

Filakorø jiginna ka bo bama k'o la dørøn, ani ntugannin ka se bada la, o si ma kørøya si ye. Filakorø ye dø fara a sennø kan.

Bama ye ntugannin jininka ni Filakorø ma sørati tijø. Ntugannin ye bama jaabi ko : Filakorø y'a fo ke. A y'a fo de ! Bama ko ntugannin ma ko : na cikan in fo n tulokørø de. Ne m'a men !

Ntugannin y'i gere bama la. Kabi a y'i sigi bama dagalaga kan, k'a be cikan fo, bama ye ntugannin ta a kan ma, k'a jimi. A tilalen k'o ntugannin jimi na, bama ko : « nin de ye kuma jugu lasebaga bee sara ye. Kuma jugu fobaga te tasuma ye, nk'a lasebaga de ye tasuma ye, barisa n'a le te a te laki li sanko ka maasiba ke !

**Mamadu Trawele  
Ka bo Bamako,  
Hamudalayi kin na**

<b>Jekabaara</b> Cabotikuntigii Sabon nekulu Iwantiigii Tumani Yalam Sidibe
Sabon nekulu Yusufu Fane Bakari Sangare Tumani Yalam Sidibe  Regow kebjø Amadu Jakite Nationaliye dilorbagha Modibo Sidibe  Jaw labaga Haruna Trawele  Laburbagaw ourdinateri la Worokiyatu So Fatumata Cero  Regowkenagow CMDT-SNV - Ofisi Nizeri - Ofisi iri - OHVN Nøke botu: 16000 Bøtakishø: 2043 Nøjejurusim: 229 62 89  Jamana baadrada - Seki zayedti togøla sira - Hamudalayi kin - Bamakoiti - Webu nimørø <a href="http://www.afribone.net.ml/jekabaara/">www.afribone.net.ml/jekabaara/</a>